Maharashtra State Board Class 10 Sanskrit Amod Solutions Chapter 15 मानवताधर्मः

Sanskrit Amod Std 10 Digest Chapter 15 मानवताधर्मः Textbook Questions and Answers

भाषाभ्यास:

1. पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत ।

प्रश्न अ.
सकला नद्यः कं प्रविशन्ति ?
उत्तरम् :
सकला नद्य: महोदधिं प्रविशन्ति।

प्रश्न आ.
सङ्गीते स्वराः कीदृशाः ?
उत्तरम् :
सङ्गीते स्वरा: षड्जमूलाः।

प्रश्न इ.
कः सर्वधर्मान् व्याप्नोति ?
उत्तरम् :
मानवताधर्म : सर्वधर्मान् व्याप्नोति।

प्रश्न ई.
भानुः कं प्रकाशयति ?
उत्तरम् :
भानुः भुवनमण्डलं प्रकाशयति।

प्रश्न उ.
कां भज इति कविः वदति ?
उत्तरम् :
मानवतां भज इति कविः वदति।

2. सन्धिविग्रहं कुरुत ।

प्रश्न अ.
भानुर्भुवनमण्डलम् = ... + भुवनमण्डलम् ।
उत्तरम् :
भानुर्भुवनमण्डलम् – भानु: + भुवनमण्डलम्।

प्रश्न आ.
प्रकाशयत्येकस्तथा = + ... + तथा ।
उत्तरम् :
प्रकाशयत्येकस्तथा – प्रकाशयति + एकः + तथा।

प्रश्न इ.
व्यवहरेल्लोके = ... + लोके ।
उत्तरम् :
व्यवहरेल्लोके – व्यवहरेत् + लोके।

प्रश्न ई.
एषोऽभ्युदयकृत् = एषः + ... ।
उत्तरम् :
एषोऽभ्युदयकृत् – एष: + अभ्युदयकृत्।

3. पाठात् ल्यबन्त-अव्ययानि चित्वा लिखत

प्रश्न 1.
पाठात् ल्यबन्त-अव्ययानि चित्वा लिखत
उत्तरम् :
एकीभूय, सम्भूय, समाश्रित्य, परित्यज्य

4. सूचनानुसारं कृती: कुरुत

https://www.evidyarthi.in/

प्रश्न अ.
सर्वधर्मान् परित्यज्य ध्रुवं मानवतां भज । (पूर्वकालवाचकं निष्कासयत।)
उत्तरम् :
सर्वधर्मान् परित्यज ध्रुवं मानवतां भज च।

प्रश्न आ.
नद्यः महोदधिं प्रविशन्ति । (कर्तृपदम् एकवचने परिवर्तवत ।)

उत्तरम् :
नदी महोदधिं प्रविशति।

प्रश्न इ.
त्वं सर्वधर्मान् परित्यज्य मानवतां भज । ('त्वं' स्थाने 'भवान्' योजयत ।)
उत्तरम् :
भवान् सर्वधर्मान् परित्यज्य मानवतां भजतु।

प्रश्न ई.
सर्वे धर्माः मानवतागुणं शंसन्ति । (कर्मवाच्ये परिवर्तयत ।)
उत्तरम् :
सर्वैः धर्म : मानवतागुणः शंस्यते।

प्रश्न उ.
भानुः भुवनमण्डलं प्रकाशयति । (णिजन्तं निष्कासयत ।)
उत्तरम् :
भुवनमण्डलं प्रकाशते।

5. समानार्थकशब्दमेलनं कुरुत

प्रश्न 1.
समानार्थकशब्दमेलनं कुरुत
1. सरि, 2. रङ्गः, 3. अ, 4. दिनकृत्, 5. मार्गः
(अ) वण, (आ) भानुः, (इ) नदी, (ई) पन्थाः, (उ) सलि
उत्तरम् :

1. सरि – नदी।
2. रङ्गः – वर्णः।
3. अम्भः – सलिलम्।
4. दिनकृत् – भानुः।
5. मार्गः – पन्थाः ।

6. माध्यमभाषया उत्तरं लिखत।

प्रश्न अ.
मानवताधर्मः अभ्युदयकृत् कथं वर्तते?

प्रश्न आ.
कदा मानवता भवेत् ?

प्रश्न इ.
सर्वे धर्माः मानवताधर्म समाश्रिताः इति सोदाहरणं स्पष्टीकुरुत।

7. विशेष्यैः रिक्तस्थानानि पूरयत ।

प्रश्न 1.
विशेष्यैः रिक्तस्थानानि पूरयत ।

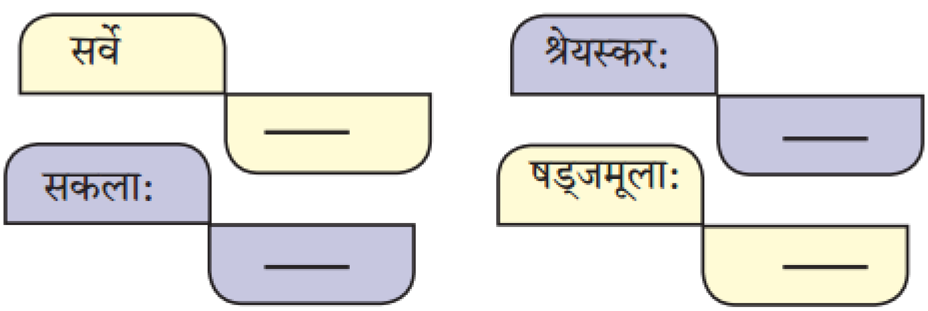

उत्तरम् :

https://www.evidyarthi.in/

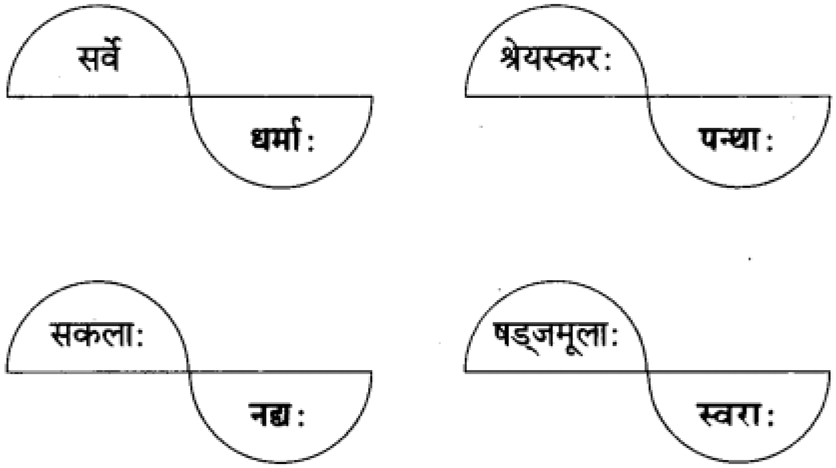

8. क्रियापदतालिकां पूरयत

प्रश्न 1.
क्रियापदतालिकां पूरयत

ए.व.	द्विव.	ब.व.	पुरुष:	लकार:
नर्तिष्यति	________	________	प्रथम:	लृट्
________	दिशेथे	________	मध्यम:	लट्
________	________	अमिलाम	उत्तम:	लङ्

9. नामतालिकां पूरयत

प्रश्न 1.
नामतालिकां पूरयत

ए.व.	द्विव.	ब.व.	विभक्ति:
________	ऋत्विग्भ्याम्	________	तृतीया
________	________	स्रग्भ्य:	चतुर्थी
दिशि	________	________	सप्तमी

ए.व.	द्विव.	ब.व.	विभक्ति:
________	________	योगिषु	सप्तमी
________	श्रेष्ठिनौ	________	प्रथमा
धाम्ना	________	________	तृतीया